

Honderdste verjaardag van Álvaro Cunhal (1913 – 2005)

Anoniem

10 november 2013 is het 100 jaar geleden dat Álvaro Cunhal werd geboren. Hij is een van de grote historische leiders van de Communistische Partij van Portugal (PCP) maar ook schilder, tekenaar, dichter en hij schreef en vertaalde romans. Talenten die hij trouwens volop ontwikkelde gedurende de lange jaren van veelal eenzame opsluiting: zijn manier om zich staande te houden tegenover de brutaliteit van het fascistische regime van Salazar.

Maar Cunhal was toch vooral een politicus die een sleutelrol heeft gespeeld op verschillende cruciale momenten in de geschiedenis van de PCP. Uitgeverij Delga besloot deze eeuwfeesteling op haar manier te vieren door voor het eerst in het Frans iets van hem te publiceren. [\[1\]](#) Geen roman, maar een essay, dat in 1985 in het Portugees verscheen en waarin hij zijn ideeën uitwerkt over de communistische partij als een collectief geheel met een stevige inplanting onder het volk.

We citeren een opmerkelijke passage op de p. 21-22:

“Vanwaar komt die levensvreugde en die strijdlust van ons, Portugese communisten? Wat maakt dat wij de activiteit van de partij als een centraal aspect van ons leven beschouwen? Wat brengt ons ertoe om tijd, energie, middelen, aandacht te besteden aan de activiteit van de partij? Wat stimuleert ons om voor onze ideeën en onze strijd alle moeilijkheden en alle gevaren te trotseren, vervolgingen het hoofd te bieden en zelfs, als de omstandigheden dat vereisen, foltering en veroordelingen te verdragen en zo nodig ons leven te geven?

Die levensvreugde en die strijdlust komen voort uit onze diepe overtuiging dat de zaak waar wij voor vechten juist en rechtvaardig is, meeslepend en niet te ondermijnen.

Dat ideaal van ons, Portugese communisten, is de bevrijding van de Portugese werkers en van het Portugese volk uit alle vormen van uitbuiting en onderdrukking.

Het is de vrijheid van denken en schrijven, de vrijheid om te creëren en uit te drukken.

Het is het recht op de waarheid.

De belangrijkste productiemiddelen inzetten, niet voor de verrijking van een aantal bevoorrechten en ten koste van ellende voor de meerderheid, maar in dienst van het volk en het vaderlandvaderland.

Ons ideaal is honger, armoede en werkloosheid uitroeien.

Iedereen materieel welzijn garanderen en toegang tot opleiding en cultuur.

Ontwikkeling van wetenschap, techniek en kunst.

Vrouwen echte gelijke rechten en sociale voorwaarden waarborgen.

De jeugd onderwijs, cultuur, werk, sport, gezondheid en plezier garanderen.

Zorgen dat kinderen gelukkig kunnen leven en een rustige oude dag voor ouderen. (...)

Ons ideaal is de opbouw van een socialistische maatschappij in overeenstemming met de eigen nationale kenmerken en met de belangen, de noden, de aspiraties en de wil van het Portugese volk – een maatschappij van vrijheid en welvaart waarin de staat en de politiek volledig in dienst staan van het goed en het geluk van de mens.”

[\[1\]](#) Álvaro Cunhal, *Le parti en toute transparence*, Delga, 2013. EAN: 9782915854596. **Alleen in het Frans beschikbaar.**